

Albert Casals: «Visc i viatjo amb zero euros»

L'autor i viatjant diu que «quan no tens la vida controlada, tot el que t'arriba és un regal»

Foto: Ivan Giménez Costa

"Què et sembla si fem l'entrevista a la teulada?". "Ah, sí, esclar, per què no". Baixa de la cadira de rodes i puja les escales amb les mans fins arribar al pis de dalt. Al balcó hi ha un mur d'un metre i

mig que, amb la força i l'impuls dels braços, escala com si res. I, au, ja és a dalt. Jo, la meua nul·la flexibilitat i la por de fotre'm de cap teulada avall tremolem a la vegada. Aconsegueixo pujar -ho admito: amb una cadira que, per sort, els meus ulls han trobat a prop i que em fa d'esgràó-, m'enfilo a poc a poc sense mirar enrere -"No pateixis, pensa: què et pot passar? Com a molt et pots morir i ja està!". Quan soc amb ell al pic de la casa fins i tot diria que sento una mena d'orgull d'haver-ho fet. I m'adono que m'acaba de regalar la primera lliçó: les pors ens les decidim nosaltres.

L'Albert Casals (Barcelona, 1990) tenia cinc anys quan una leucèmia el va deixar en cadira de rodes. Però això per ell no és cap mena de problema ni a l'hora de viatjar pel món sense tenir un cèntim ni a l'hora de fer d'okupa a la casa on m'ha citat, a Sant Fost de Campsentelles. Podria dir que és una de les persones que més m'ha descol·locat: als mails que ens vam fer per quedar ja d'entrada em va dir: "Et pots quedar a viure aquí amb nosaltres, si vols". Quan després li he demanat fotos dels seus viatges, m'ha donat la contrasenya del seu Facebook perquè les agafi jo mateixa. Just quan em rebia, va entrar un moment al lavabo amb la porta oberta de bat a bat. A l'Albert li molesten els horaris, els plans i els diners (els beneficis del seu nou llibre, *Els mons on a mi m'agrada viure* (<https://www.grup62.cat/lilibre-els-mons-on-a-mi-magrada-viure/290911>), publicat per Edicions 62, són per a una ONG). Parlem des de les altures, que és des d'on es té més perspectiva de tot, sobre els límits que ens posem i que, amb més o menys tremolors, ens saltem.

Aquesta conversa està feta amb la col·laboració del celler **Jané Ventura** (<http://janeventura.com/?lang=es>).

Foto: Gemma Ventura

Les pors se superen d'aquesta manera, eh?

És l'única manera. Només és un pas i, després, pots fer el segon.

Si tu no tens por és perquè, en comptes d'encallar-t'hi, les encares?

Només pots tenir por d'allò que no coneixes. Tinc molta curiositat per conèixer-ho tot. Alguna cosa em podria fer por, però de seguida veig que ah, val, això serà una cosa que no conec. Per tant, el que vull és conèixer-ho. Encara que sigui negatiu o positiu o et faci mal, un cop ho coneixes ja no fa por, en tot cas, només et provoca altres sentiments. Un cop t'han intentat atracar quatre o cinc vegades, ja saps com funciona el procés. Al tren la gent moltes vegades no es vol colar, perquè té por que li posin una multa, però un cop te n'han posat vint, ja saps com funciona, com has de parlar al revisor. Fas la situació teva perquè la coneixes.

La por mai està a l'altura de la realitat. Sempre ens imaginem la gran catàstrofe.

Quan una cosa et fa por, allò ja t'està passant dins teu constantment. Si estic viatjant i tinc por que m'atraquin i em robin la motxilla, cada vegada que estic sentint aquesta por, dins meu m'estan robant la motxilla. Estic vivint aquesta escena des de la meva fantasia, però l'estic vivint. Per tant, durant tot el viatge em robaran la motxilla potser cent vegades en el meu cap. En canvi, si no tinc por, el pitjor que em pot passar és que em robin la motxilla una vegada.

Quants diners tens?

Zero. Visc i viatjo amb zero euros.

Com és un dia sense diners?

Depèn molt de si estem parlant d'un dia nòmada o sedentari.

Sedentari, que és el que té la majoria.

Et despertes en algun lloc on pots viure o dormir, potser estàs a la muntanya o al bosc, t'has construït alguna casa, una cabanya, o has fet una tenda ben feta, o potser et despertes en una casa ocupada, perquè és la manera més fàcil de tenir un lloc on dormir sense diners en zones més urbanes. A l'hora d'esmorzar jo també esmorzo un esmorzar normal. D'on he tret l'esmorzar? D'on he tret la casa? Aquí està la diferència. Per l'esmorzar, per exemple, vam anar a un mercat de fruites i verdures que està a dos-cents metres, i quan tanquen, en comptes de tirar-les, ens les donen. Perquè ja ho hem preguntat i ja ens han dit que agaféssim el que volguéssim. Has vist a baix que hi havia un munt de caixes de bolets, de verdures? Són d'allà. Si et falta una altra cosa de menjar, també saps que hi ha una fàbrica, que es diu Natursoy, que tiren el que equivaldria a un contenidor sencer ple de menjar. És menjar envasat, en bon estat, sense caducar. Hamburgueses veganes, falàfel. Ells ho tiren cada dia a les 20:30. Vas allà, obres, ho agafes i t'ho pots emportar tot, perquè necessaries dos cotxes sencers. Agafes una furgoneta, l'omples i reparteixes a un munt de cases on la gent no té menjar.

Un inesperat esmorzar de campions en un terrat diminut de les províncies de l'est.

Què fas durant el dia?

Jugo amb els meus amics a videojocs, o construïm coses. Ahir vam construir aquelles golfes de fusta que has vist. Demà me'n vaig a fer una obra de teatre social que estem fent, o escric, lleigeixo. Si anem d'excursió, explorem algun lloc remot.

El no posseir de què t'allibera?

Quan tens diners, tens control: pots planejar i que les coses s'emmotllin al que tu esperes i vols. Dius: ara me n'aniré a aquest hotel, i dormiré perquè pagaré diners, després aniré en taxi a tal lloc.

Comprem seguretat.

És un control de com seran les coses i, per tant, estàs controlant el que passarà. Quan no tens diners, no tens control, estàs immers en el que és desconegut. No saps on dormiràs, què passarà. I, per tant, no et pots formar cap expectativa del que et passarà. Si estic pagant tant per anar a un hotel, podria dir: "Per què no està net aquest llit? Aquest menjar no és bo!"

Estàs matant la sorpresa.

Exacte. En canvi, quan no tens la vida controlada, tot el que t'arriba durant el dia és un regal. Perquè no podies planejar ni esperar res. Estic viatjant sense diners amb autoestop, i si m'acullen en una casa, hi hagi el que hi hagi, estigui neta o bruta, estaré supercontent, perquè

serà com, uau, estic dormint en un llit, a cobert, és un regal! D'aquesta manera, en comptes de basar-ho tot en un càlcul o d'exigir què és el que et pertoca i el que no, sempre sents un agraïment cap a tot el que t'arriba del món.

Arribant amb l'autocaravana a Turquia.

Què és el que sí que t'agrada saber que et pertany?

El que m'agrada és viure el més feliç possible. I no sento que em pertanyi res, sinó que jo responc i actuo a les coses que estan passant. En tot moment estic fent el que vull, potser la part que sento més inexpugnable és el que jo sento i visc, que és on tens més poder. El món és supergran i tens poc poder. Les coses que passin no les podràs controlar però com les visquis tu, sí. És molt difícil que alguna cosa externa em pugui influir, sempre podré triar. El que sento moltes vegades és que si hi ha mil persones que davant de la mateixa cosa la interpretaran, la sentiran i la viuran diferent, jo també puc fer-ho com ells: puc viure diferent. I aquí sí que sento una llibertat que és molt difícil de trencar.

Als 5 anys vas tenir leucèmia i vas deixar de caminar. Qualsevol podria dir: "Oh, pobre, va en cadira de rodes". Però pots veure-ho com una putada o com una oportunitat.

Totalment. No ho interpreto mai com a una cosa negativa, perquè seria pensar "ostres, hauria sigut millor si hagués sigut diferent". I al contrari, si anar en cadira de rodes m'ha aportat tot el que he viscut fins ara, que soc feliç, per què voldria que fos diferent? I a l'hospital m'ho vaig

passar molt bé, vaig llegir un munt, vaig jugar a videojocs, hi havia nens amb qui jugar. No sé si una escola m'hauria agradat més que aquell hospital. Hi havia les punxades, que eren un rotllo perquè et feien mal, però anant a l'escola també et passen coses que són molt desagradable. Tens professors que et diuen què pots fer i què no, com t'has de comportar, t'ensenyen a amollar-te a una manera de fer les coses.

T'ho vas estalviar, això.

Sí, és veritat. Quan vaig començar a anar l'escola ja tenia nou anys, i ja tenia un munt d'idees. Llegia les aventures de Tintín, *Les mil i una nits*, Jack Kerouac. Això em va fer tenir moltes ganes de viure aventures i viatjar.

Que curiós, viatjo sola de tant en tant sola i penso que és gràcies a tots els llibres del Tintín que llegia de petita.

Totalment. El Tintín sempre em transmet la sensació que vagis on vagis hi ha la possibilitat que et passin aventures, coses inusuals.

Abans de quedar amb tu he anat a fer un cafè, he explicat a la cambrera com viatges i m'ha dit: "Que guai, jo també ho voldria fer! Però...". Aquest però ens el creiem massa?

Des de petit el que t'ensenyen més intensament és a posar aquest però. La cultura capitalista el que més necessita és que la gent pensi que tot és una merda, que hi ha moltes putades, però cap alternativa. Que no es pot fer millor, que és així i punt.

Que encara que tu, Albert, ho facis, jo no puc.

Exacte, a les ciutats modernes el control és increïble: ensenyen a cada persona a controlar-se a ella mateixa, a aïllar-se el màxim possible. I un cop tothom és un individu sol, que es toca de lluny amb altres individus, és quan prolifera el capitalisme, perquè si estàs sol, com tindràs força per fer alguna cosa a la teva manera? És la millor manera perquè sentis el pes d'aquestes normes i que tu mateix no t'intentis revelar, que ho vegis com una cosa inevitable.

A punt de creuar la frontera de l'Iran.

Quan he viatjat sola m'han dit: "Però què fas, et passarà això, et faran tal". Hi ha una certa desconfiança.

On estem? A Europa, que és una cultura de gent vella i espantada intentant conservar totes les coses que hem anat robant i acumulant al llarg dels segles. Ens ensenyen a desconfiar de tot: del que està a fora, del que ve de fora, dels altres, de nosaltres mateixos. Sense aquesta desconfiança no es sustentaria aquest aferrament a les coses. Necessites la por per poder-te aferrar al que tens. Si no, seria com la majoria de tribus amb què he estat, que és inconcebible la por a perdre les coses que tenen, perquè mai senten aquest aferrament. Saben que si se'n van a fer una volta per la selva, aconseguiran tot el menjar que necessiten. Tot el que els pot caldre a la vida està al seu voltant sempre. Tenen una abundància constant. En canvi, som en una cultura sedentària, acostumada a acumular: tens una casa on acumules coses.

És un immobilisme mental, també? Et vas tornant immòbil de tant posseir?

Totalment. Passa sempre. A les cultures, en el moment que fan la transició de nòmada a sedentària es veu instantàniament. De fet, a cultures molt antigues, en el moment que van fer la transició és quan va començar a aparèixer l'avarícia, la riquesa, la pobresa. Tot això apareix en el moment en què pots guardar les coses en algun lloc.

Quan havies de creuar sense diners el mar Caspi, per anar de l'Azerbaidjan i el Kazakhstan vaixell, et vas colar en un vaixell. Et van enxampar, et volien fer fora perquè havien de començar a navegar, i mentre t'estiraven, tu estaves agafat a les baranes amb totes les forces. Se't va acudir demanar que vingués el capità, sense saber que, per

protocol, ho pots exigir. Va venir el segon de bord, li vas caure bé i et van deixar fer el viatge sense pagar. Quin gran poder que té la paraula.

I que t'escoltin, que puguin veure la situació concreta que t'està passant.

Ja no veuen la norma, sinó que et veuen a tu.

Em fa molt de riure quan vaig a un forn i els demano pa i em diuen: "Home, però és que si donés pa gratis a tothom, em quedaria sense i no tindria sentit aquest negoci". Fixa't, hi ha un salt que sembla molt intuïtiu perquè està molt arrelat a la nostra cultura, però que és totalment surrealista. No estic demanant que doni pa a tothom sempre, només a mi. Ella fa aquest pas d'universalitzar-ho tot, que això ve de la filosofia kantiana, i és l'arrel de la il·lustració i de tota la cultura moderna occidental. No pensar en el concret i particular sinó universalitzar-ho a principis i categories generals que s'apliquin a tot. Quan demano a un conductor de bus si em deixa pujar gratis, no està veient-me a mi, a aquesta persona que avui li ha demanat pujar al bus, està veient a tots els conductors d'autobusos deixant pujar tothom sempre sense diners. És una manera superfàcil que es compleixin les normes. És que si ho penses així, l'única manera que funcioni és que tothom respecti totes les normes. Li deia a la senyora del pa: "Quants anys fa que treballes aquí?" "Deu." "En aquests deu anys quantes persones t'han demanat pa gratis?" "Mai, ningú. Ets el primer". "Home, potser és un indicador que no et quedaràs sense negoci. Segurament passaran deu anys més fins que algú t'ho torni a demanar. Dins d'aquest equilibri és totalment raonable que em donis aquest pa". És reacostumar-se a pensar d'una altra manera de com ens han ensenyat.

Viatges sense res, ni tan sols motxilla. Estàs totalment entregat a l'imprevisible, això és el que et fa sentir viu?

Crec que em sentiria viu igualment, però sí que veig bellesa en el no dependre d'una cosa concreta. Sentir que si vaig a la Xina, no necessito ni la motxilla ni res, que ja sabré com aconseguir allò que em faci falta. Això et transmet la sensació que a tot arreu estàs a casa. Que no hi ha una separació entre el que és meu i el que és de fora. El que m'agrada és desdibuixar aquesta sensació. A tot arreu on estigui em sento còmode.

Quan he viatjat sola i m'he fet meu un lloc, la gent, he tingut la sensació que a qualsevol lloc podria tornar a començar, tenir una família, una nova vida. Que tot no comença i acaba al Vendrell.

I quan viatges així passa molt, sobretot fora d'Europa, que la gent et convida a quedar-te a casa seva cada dia, t'acullen i després et diuen que et quedis a viure amb ells. Els semblaria perfecte que t'hi quedessis. És molt graciós quan la gent em pregunta: "Però quan siguis més gran què faràs? On viuràs?". No ho sé, hi ha tants llocs on podria viure. Conec tants llocs on em sentiria bé i còmode i m'hi podria quedar si un dia no volgués viatjar més. No sent aquesta angoixa o preocupació. Passarà el que sigui, però ara en el present no em puc ocupar del que passarà després, em puc ocupar que no em preocupi.

Vivim molt aferrats no només a una casa, sinó a una parella, a la família, a una època de la vida. És molt poc sa, perquè no pots posseir ni un moment que et va fer feliç, ni una persona. Hem d'aprendre a deslliurar-nos?

En el fons només és una fantasia la idea que et porta a pensar que et podries aferrar a una persona. Una persona en cada moment està sent una persona diferent: la Gemma d'aquí un minut no serà la mateixa que ara, i la d'aquí un any encara menys. Si intentés aferrar-me a una persona, l'únic a què em podria agafar és a un cadàver, que és la persona morta que està al meu cap. La versió morta de la Gemma que tinc al cap. L'únic que pots fer amb una persona, que no és un objecte sinó algú que es canvia constantment, és estimar-la, gaudir de la bellesa d'aquest procés de transformació. Tota la resta serà l'autoengany d'estar-te agafant al que ja no existeix.

Tot canvia, i és bonic.

Potser també seria bonic que tot es mantingués igual, però el que passa és que tot es transforma, per tant, gaudeix del que passa. Intentar anar-hi en contra o intentar que no passi és tan frustrant.

De quins hàbits creus que seria sa deslliurar-nos?

Què vol dir sa?

Que, per exemple, ens faci estar més lleugers i contents.

Per una banda, hauríem de parlar de quins hàbits té la nostra cultura. Els temes que més deformats estan i que em semblen una mica preocupants són l'amor romàntic, la mort i els nens. Són una de les principals fonts de patiment de la majoria de gent que em trobo a llocs occidentals. L'amor romàntic és molt peculiar. Veus que s'ha creat una ficció molt complexa, l'han considerat part del món real i s'han quedat amb això. És ultrapossessiu, hi ha un munt de coses socials que recauen només en aquesta figura de la parella romàntica. Tota la part de la sexualitat, però també la intimitat, la vulnerabilitat. La nostra cultura ens ensenya que et pots despullar emocionalment amb la teva parella, i que amb els altres t'has de mostrar fort, no pots compartir el que et preocupa, el que et fa por. Ja surt de la norma. Imagina't tot aquest pes posat en una sola persona. En una tribu el que tens és un munt de persones diferents i totes parles entre vosaltres i us relacioneu.

Una persona amargada de 50 anys em deia: t'has de casar perquè és el que toca. I jo deia, ostres, per què, per acabar amargat com tu?

Exactament. L'aïllament sempre porta a la neurosi. Si tu t'aïlles socialment amb una persona, és una bogeria, perquè cada cop tot surt més de proporció. Les coses petites deixen de ser petites, tan les bones com les dolentes. Una cosa dolenta es converteix en una muntanya. Això es veu molt en parelles romàntiques, la gent es discuteix per bestieses i és molt per aquest aïllament. En canvi, si hi ha una xarxa de persones que estimes, hi ha tot un món molt més ampli que ho posa tot al seu lloc. Si amb algú no m'hi entenc amb això, ja m'hi entendre amb algú altre, i no passa res.

És el dret d'enamorar-te moltes vegades?

Més enllà del dret: és l'impuls. I és una qüestió de bellesa. Si estic enamorat algú, el que vull és estimar tota aquella persona, no només la petita part que m'estima a mi. Que tingui plena llibertat perquè pugui enamorar-se de més persones.

Durant el casament.

Et vas casar amb una noia i la mateixa nit tant tu com ella vau anar al llit amb altres.

I hi va haver una orgia que ens vam perdre. L'amor té més a veure amb la llibertat que amb les regles, que sempre venen de la por. Si tu estiguessis amb una persona, en una relació romàntica, i pensessis que ni a tu ni a l'altre mai us vindrà de gust relacionar-vos sexualment amb altres persones, no hi hauria cap necessitat de posar una regla o un pacte de monogàmia. Estaríeu junts perquè us ve de gust, des de la llibertat. I si després de vint anys, a una li ve de gust una altra cosa, no hi hauria res d'estrany. Les regles sempre venen de la por que podria passar alguna cosa que no hauria de passar. Aquesta por és totalment oposada al que jo entenc per amor: voler incondicionalment tot el que hi hagi en aquella persona. Si no tens por, quin sentit té posar una norma?

Durant el casament.

Després tenim la mort. Tot està enfocat a invisibilitzar-la. I quan arriba és un drama increïble, perquè has estat tota la vida fent veure que no existia. Mentre que a la majoria de cultures la mort és quotidiana: se't mor un fill, un pare, i és normal.

Fins i tot voldriem posseir la vida, però també s'acaba.

Des de cultures més modernes com els vikings, que no els importava gens ni mica morir-se, el que els importava era, com a molt, com es morien, fins a cultures molt més antigues, com a l'Amazones, que quan algú començava a ser una mica gran i a caminar lent, els de la tribu, que eren els mateixos que l'estimaven, el mataven i seguien caminant. I ningú s'estranyava ni vivia amb cap mena de por, estaven tot el dia rient perquè no estaven agafats a la idea que havien de viure més.

Aquesta por a la mort no la tens?

No, perquè he gaudit molt vivint. No em preocupa com morir, sinó com viure. Mentre estic viu, puc jugar i puc fer coses. Quan em mori, s'haurà acabat la partida i ja està. I el tercer tema: els nens. A les tribus no estan amb un home i una dona tancats en un espai sota les seves ordres. Són completament lliures, no fan cas a ningú, van on volen, fan el que volen, són com una força de la naturalesa. Estan jugant, es mengen les coses, en trenquen i ningú els intenta controlar, com a molt els espantes com una mosca, o jugues amb ells, o els prepares menjar. Però no penses que tens una responsabilitat d'educar-los.

Amb una nova família: els nens de Trabzon, que estaven en plena vaga escolar.

Els anem dient de petits: estigues quiet, calla.

Em fan sentir tristesa, perquè tota la creativitat i l'autonomia... són superllestos i aprenen molt ràpid. He vist nens de cinc anys caçant, preparant-se el menjar, passant-se el dia sols a la selva fent el que volen, i després, aquí, estan completament infantilitzats, no saben fer les seves coses, no poden pensar un projecte per ells mateixos. Estan acostumats que tenen un carcellers que els diuen: "Ara et toca anar a l'escola, ara banyar-te, ara aquí". Quan ningú els diu el que han de fer l'única ocupació que tenen és no avorrir-se, però això és molt buit. És una gran font de patiment. És una violència brutal, vas pel carrer i veus uns adults, que són molt més forts i grans, cridant o pegant un nen. És increïble. Un nen està tocant una cosa al supermercat i li criden: "Però què fas!" És com l'esclavitud.

Disfressada i acceptada.

Però l'esclavitud també estava acceptada i era normal. Potser un dia canviem i donem llibertat als nens, però mentrestant la gent ho veu normal.

Era molt estrany que amb 15 anys i amb cadira de rodes viatgessis, i segur que molta gent els devia dir què feu, però els teus pares van veure què això et faria feliç i t'ho van deixar fer.

Als meus pares el que els preocupava no era que em passessin coses, sinó que no em passés res. A mi és el que em faria més por amb un fill: que no visqués aventures, ni es desenvolupés. De coses te'n passaran sempre, et sentiràs malament, cometràs errors. Val la pena ajudar els fills perquè els passin coses, i no estalviar-los el patiment.

Dos dels amics amb què Albert Casals estava al nord-est de Turquia.

Vas caure en un llac congelat de Turquia i per poc et mors. Sempre hi ha aquesta mena d'esquerda per on te'n surts.

La qüestió és això: mentre estic vivint prefereixo viure com m'agrada. I si em ve de gust agafar una barca en un llac congelat, faig un pla per intentar-la agafar, compto que sortirà bé, i si no surt bé, no me'n lamento. No passa res. Seria molt més trist per a mi renunciar a totes aquestes coses. Tot i crear aquesta il·lusió de control, després acabaria passant-te alguna cosa igualment. Hi va haver un estudi de persones que estaven a punt de morir, que els preguntaven de què es penedien, i el 95% es penedien de coses que no havien fet, no de les que havien fet.

A vegades quan no goso fer el que vull penso: al cap d'una estona estaré en un altre lloc i no podré tornar a aquest moment.

El que penso moltes vegades és que això potser em provocarà dolor, però vull experimentar-ho i conèixer-ho. Ja sigui tirar-me de paracaigudes o menjar un menjar molt rar i podrit, que dius segur que m'agafarà una indigestió, doncs que m'agafi, la viuré i sabré com és.

Aquesta secció es diu La ventura de viure (<https://www.catorze.cat/grans/temes/1115/ventura/viure>) . Quina relació tens amb la vida?

Busco trobar la bellesa de les coses. La bellesa depèn de com l'estàs percebent tu, des de quina perspectiva vius el que et passa.

Perquè potser tu veus bellesa a tot arreu i algú altre no la veu enlloc.

Veure una persona que estimo molt fent l'amor amb algú per a mi és molt bonic i per un altre, un motiu per suïcidar-se. Avui ha vingut la mare d'una amiga aquí i li han posat una multa al tren perquè la nostra amiga s'havia colat i anaven juntes. I la mare estava molt enfadada perquè per culpa d'ella havia hagut de passar pel tràngol que un policia els posés la multa. I pensava: jo m'ho

passo tan bé quan un policia em posa una multa, perquè és una oportunitat perfecta per educar-lo.

N'has arribat a educar algun?

Moltes vegades. El meu objectiu és fer-los veure que estem jugant un joc, que podem estar en bàndols diferents, però que no és res seriós ni important, que estem jugant. I això ho aplico a tot. Quan vaig a parlar a escoles intento fer veure als nens que això que sembla tan seriós com que et castiguin o s'enfadin amb tu és un joc, que l'altre hi està fent el seu personatge i que tu pots jugar-lo com vulguis.

Tot depèn del poder que dones a l'altre.

Si accepto que soc un passatger que m'he colat, ja estic acceptant la visió del policia. Però per a mi un tren és un tros de metall que es mou. I hi pujo perquè va en la mateixa direcció que jo vull anar. La idea de bitllet, de propietat, no la tinc. I fer-los notar aquesta estranyesa és tan bonic. He vist policies o treballadors sentint dolor en veure que no podien governar-me. Recordo que un dia en una estació de tren d'Alacant, estava assegut a terra, fora de l'estació. Va venir un guàrdia a dir-me que no podia estar assegut allà, que m'havia d'aixecar i marxar. I li vaig dir: "Ara em ve de gust estar aquí assegut". "Com que et ve de gust?" "Jo segueixo assegut, si tu vols, arrossega'm, treu-me fora, pots fer el que vulguis. No estic dient que no ho puguis fer, però ara mateix no m'aixecaré perquè em donis una ordre". Intentava dir-ho bé. Va dir: "Me'n vaig a avisar el meu cap, quan torni més val que t'hagis aixecat perquè si no, nosèqué". Jo estava esperant un amic, faltaven hores perquè vingues, i em venia de gust estar a terra. El guàrdia va venir al cap d'una estona i em va dir: "Encara estàs aquí?". "Sí, ja t'ho he dit, que estaria aquí". "Però si està prohibit!". Es va adonar que no em volia arrossegar i que no tenia més mecanismes, comptava que jo obeiria l'autoritat que ell tenia. Va marxar i ja no va tornar, només em mirava de lluny i no s'atrevia a venir, i aquell dia ell va tornar a casa sentint que una autoritat que li havien donat per segura li havien trencat. Que en veritat obeir-lo era una elecció de la gent.

[La veïna de la casa del costat surt escandalitzada al balcó i ens crida:] Voleu dir que no esteu bojos, aquí dalt?

Albert: És que ella és d'un diari i m'està fent una entrevista i li he dit que per què no pujàvem a dalt...

La veïna: És que no és gaire normal, això, eh?

L'Albert, rient: Li estava explicant com vivim.

La veïna: Esteu sonats!

Albert: Amb molta alegria, d'estar sonat!

[La veïna entra a casa seva remugant.]

Albert: Com deia Groucho Marx, cada vegada que estàs davant de la majoria és el moment de fer una pausa i reflexionar sobre què estàs fent malament. Sempre m'alegra moltíssim que em diguin que estic boig, perquè és com: val val, tot va bé. Encara penso per mi mateix.

Foto: Gemma Ventura

Aquesta conversa està feta amb la col·laboració del celler **Jané Ventura** (<http://janeventura.com/?lang=es>) .

El documental *Món petit* va ser publicat el 2013.
V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=WnPikpSkcRQ>

